

Arbetsmarknadsdepartementet
a.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: anna.scholin@regeringskansliet.se
Ämne: A2022/00220 Arbetsmarknadsdepartementet

2022-05-06
A2022/00220

Rädda Barnens yttrande över betänkandet Ett utökat skydd mot diskriminering (SOU 2021:94)

Rädda Barnen har beretts möjlighet att svara på remiss av SOU 2021:94 *Ett utökat skydd mot diskriminering*. Rädda Barnen kommenterar förslagen utifrån ett barnrättsperspektiv med FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) som utgångspunkt. Vi kommenterar de delar som är aktuella från ett barnrättsperspektiv, i övriga delar har vi inga kommentarer.

Rädda Barnen välkomnar förslagen om ett utökat skydd mot diskriminering. Artikel 2 i barnkonventionen ålägger Sverige att respektera och tillförsäkra att barnet och deras förälder eller vårdnadshavare inte utsätts för diskrimineringen med grund i ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt. Vi ser således arbetet med att stärka skyddet mot diskriminering som en viktig barnrättsfråga.

Rädda Barnen är dock kritiska till bristen på barnkonsekvensanalys i betänkandet. I Barnkonventionsutredningens betänkande SOU 2020:63 *Barnkonventionen och svensk rätt* konstateras att svensk lagstiftning inte till fullo lever upp till artikel 2.2 i barnkonventionen då det saknas ett fullgott skydd mot diskriminering och bestraffning av ett barn på grund av barnets föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet eller uttryckta åsikter. Vi ser allvarligt på att nu föreslagna ändringar i diskrimineringslagen inte avser åtgärda identifierade oförenligheter med barnkonventionen.

Skyddet mot diskriminering i de fall det saknas en enskild skadelidande

Vi välkomnar inkluderingen av skydd för de fall där det saknas en identifierbar skadelidande och att detta inkluderar utbildning. Vi välkomnar vidare att vite införs för att säkerställa att förutsättningar finns för att åtgärda fall av pågående diskriminering. Rädda barnen anser att det från ett barnperspektiv är positivt att det är möjligt att angripa diskriminering omedelbart utan att behöva avvakta en skadelidande, exempelvis om en skola inte säkerställer en miljö som möjliggör för barn med vissa funktionsnedsättningar. I sådana fall kan det finnas svårigheter i att identifiera någon som avstått från att exempelvis söka utbildning på skolan. Därtill är det positivt, med hänsyn till barns särskilt utsatta ställning, att inte enskilda barn behöver identifieras och driva en anmälan för att förändring ska vara möjlig.

Rädda Barnen noterar dock att lagen även efter den föreslagna utvidgningen fortfarande inte omfattar samtliga diskrimineringsgrunder listade i Barnkonventionen. När arbetet genomförs för att utöka skyddet mot diskriminering saknar vi en tydligare implementering av barnkonventionen som nu är svensk lag.

Rädda barnen välkomnar analysen i 5.7 om konsekvenserna för det skollagsreglerade området. Vi är positiva till att arbete sker för att säkerställa en övergång där Skolinspektionen utifrån sitt tillsynsansvar även får ansvara för frågan om åtgärder vid spridning av diskriminerande uttalanden och

meddelanden (SOU 2021:94 s. 128). Det är angeläget att de nya förslagen inte ökar ottydligheten i uppdelningen mellan de olika mekanismerna och gör dem mer otillgängliga för barn vid ansvarsutkrävande.

Skyddet mot diskriminering i viss offentlig verksamhet

Rädda Barnen välkomnar förslaget att utöka förbudet mot diskriminering i offentlig verksamhet till att omfatta offentligt anställdas ageranden i fler situationer än vid bemötande utan också när de vidtar och underlåter åtgärder i förhållande till allmänheten. Vi välkomnar även att skyddet ska gälla även när den offentliga förvaltningsuppgiften lagts ut på en privat aktör.

Som följer av barnkonventionen har Sverige en skyldighet att skydda såväl barn som deras vårdnadshavare mot diskriminering. Vi ser därför positivt på att utredningen identifierar exempel avseende situationer där såväl vårdnadshavare som barn diskrimineras men där agerandet i nuläget hanteras olika på grund av lagrummens utformning (SOU 2021:94 s. 132). Vi välkomnar vidare att skyddet mot diskriminering avses stärkas för situationer där den offentliga förvaltningsuppgiften lagts ut på en privat aktör.

Vad gäller genomgången av anmälningar, tips och klagomål hos DO (SOU 2021:94 s 146) noterar Rädda Barnen att barn behöver sina föräldrars samtycke för att kunna anmäla, varför diskriminering av särskilt utsatta barn inte nödvändigtvis framkommer i statistiken. Som exempel kan nämnas transbarn som diskrimineras i skolan och vars föräldrar inte erkänner deras identitet, samt barn som är placerade enligt LVU. Detta bör beaktas när statistiken användas som grund för en sammantagen bild av hur diskriminering i samhället ser ut (SOU 2021:94 s 147).

Arbetstagares skydd mot trakasserier och hot

Rädda Barnen välkomnar ett utökat skydd för arbetstagare mot trakasserier och hot. Vi beklagar att det inte gjorts en barnkonsekvensanalys trots att den grupp som rapporterar mest våld och trakasserier är gruppen åldern 16 till 29 år, och utsattheten bedöms vara starkt kopplad till ålder (SOU 2021:94 s. 236 f och 246).

Allmänna reflektioner

Som övergripande synpunkt noterar vi att förslaget inte på ett fullgott sätt genomfört en barnkonsekvensanalys. I prop. 2017/18:186 s 74 gällande inkorporeringen av barnkonventionen i svensk lag klargörs att en ”inkorporering innebär också ett förtydligande av att lagstiftaren ska beakta och synliggöra barnkonventionen genom att i förarbeten göra en tydlig koppling till rättigheterna i konventionen.” Det räcker alltså inte att nämna att barnkonventionen ska beaktas, utan det behövs göras en tydlig koppling mellan rättigheterna som hanteras och hur dessa kopplar an till rättigheterna i barnkonventionen. En barnkonsekvensanalys förefaller främst ha gjorts gällande deluppdrag 1 och detta endast genom att notera att förslaget ”kommer att få positiva konsekvenser i förhållande till barnkonventionen, eftersom förslaget även om fattar utbildning” (SOU 2021:94 s 280). Att – som görs gällande fråga om arbetstagares skydd mot trakasserier – mena att ”barnkonventionen inte har relevans för förslagen i denna del” är att glömma att det inte är ovanligt att barn under arton arbetar i serviceyrken eller gör praktik där fråga om sexuella trakasserier från tredje person självklart aktualiseras (SOU 2021:94 s 287). Det konstateras att ”unga kvinnor” är särskilt utsatta, och vi hade önskat en tydligare reflektion kring barn i sådana miljöer, vid exempelvis sommarjobb i serviceyrken (SOU 2021:94 s. 286). För att ett barnrättsperspektiv ska förankras och få ett tillfredsställande genomslag i all lagstiftning behöver barnperspektivet tydligare genomsyra lagstiftningsarbetet, särskilt vad avser stärkandet av rättigheter.

Rädda Barnen beklagar att utredningen inte har tagit tillfället i akt när en översyn ändå görs av diskrimineringslagen för att ge förslag så att denna fullt ut överensstämmer med barnkonventionen. I Barnkonventionsutredningens betänkande SOU 2020:63 *Barnkonventionen och svensk rätt* s 172-174 konstateras att svensk lagstiftning inte till fullo lever upp till artikel 2.2 i barnkonventionen eftersom det saknas ett fullgott skydd mot diskriminering och bestraffning av ett barn på grund av barnets föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet eller uttryckta åsikter. Barnkonventionsutredningen genomfördes i syfte att identifiera oförenligheter mellan svensk lagstiftning och barnkonventionen, för att lagstiftaren skulle kunna vidta åtgärder för att säkerställa att Sverige fullt ut lever upp till barnkonventionen. Att då inte beakta denna utredning när förslag lämnas avseende lag där oförenligheter har konstaterats, anser Rädda Barnen vara anmärkningsvärt.

Stockholm den 6 maj 2022

Helena Thybell
Generalsekreterare